

Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

videre meruit, eiusque conspectu mirifice exhilaratus iunctis manibus psalmos, quos Pœnitentiales vocant, cum fratribus perlegit. Iamque quasi dimidia elapsa hora inter adstantium manus dormienti similis leniter exspiravit.

ILLVSTRE CERTAMEN VITI SANCTISSIMI pueri, Modesti & Crescentie. ex eo quod est apud Surium. Passi sunt anno Christi 303. Marcelli Papæ 7. Diocletiani & Maxim. 20.

Quo tempore Valerianus Præses acerbissimam Iunij 19. in Christianos persecutionem mouebat, Vitus Hylæ nobilissimi viri filius, insigni religione & pietate adeo clarus exitit, ut ipsi demones publica voce admiranda ipsius merita faterentur. Nam & cœcis visum diuina gratia conferebat, & dæmonia, mirabili virtute, ex obsessis corporibus profigabat. Hęc Valerianus vt rescivit, patrem pueri accersit, eumque sedulo monuit, vt si filium saluum & incolumem veller, à Christi cultu abduceret. Pater minis Præsidis vehementer exterritus, & de filij sui capite sollicitus, nullum non motum lapidem, vt filium sibi vnicum ab imminenti mortis periculo eriperet. Fili dulcissime, dicebat, discede ab hac mentis tuæ stultitia, qua inani labore mortuum hominem venerando confictaris, ne princeps pro suæ potestatis furore sæuiat in te, ad tuam perniciem & augmentum doloris mei. At Vitus ætate quidem paruulus, sed mente canus: Utinam, dicebat, mi pater, veritatis lumen intra mentis tuæ penetralia admittere velles, profecto tu mortuum illum hominem, qui crucis supplicium propter scelera nostra voluntarie sustinuit, pari mecum veneratione prosequeris: à cuius charitate, quod te

Hylas nobilissimus, pater Viti.

Nicitur Vitum a Christo auertere

H h 3 certis.

certissimum habere volo, nemo me vnquam quacun- que afflictione poterit separare.

Sistitur ad tribunal.

Inter hæc Præses & Hylam & Vitum suo tribu- nali sisti iussit: Et Hylam quidem blandè iterum atque iterum monuit, vt videret quo imminentem suppliciorum atrocitatem à filio & sempiternam ignominiam à familia sua ad eum vsque diem illu- strissima auerteret: Vitum verò minis horribilibus terrere conatus est, vt relicto Christi cultu dijs sa- crificaret. At Vitus S. spiritu plenus intrepide ait Præsidi: Ego demonibus nõ assentior, neq; sculpi- libus vllã venerationem impèdo. Habeo enim Dei filium. Deum viuũ, cui fideliter seruit anima mea.

Baronius pro catho- mo (Lato- miji) resti- tuendũ pu- tat. in No- tat. hoc die.

Curat manũ aridam Præ- sidis.

Præses pueri constantia ad iram prouocatus sustu- bus eum mactari, mactatumq; cathomo cedi iussit. Sed cum ministri manus in eum iniicere vellent, bra- chia eorũ, & manus quoque Præsidis protinus are- facta sunt. Tunc Valerianus: Hem, inquit, hic puer magicis nos artibus superat. At Vitus: Non magi- cis artibus, sed diuina vos vindicta persequente hæc fiunt. Ego enim seruus Christi Iesu sum, cuius virtute manus tua restit. i. potest: & eleuatis ad ce- lum oculis Deum precatus est, statimque sanam & incolumen eam recepit.

Tentatur va- riijs modis S. puer.

Valerianus admiratione defixus Hylam aduoca- uit, traditoq; ei filio, mandauit vt secum domum illum abduceret: & ad mentem saniores deorum- que cultum renouaret. Patens igitur, recepto filio, magna cum læticia domum abiit: ac varijs illece- bris piam pueri mentem emollire studuit. Tandem post cymbala & organa, post epulas & caneta, post varia puellarum blandimeta nequicquam ad- hibita, cubiculum tapetijs & inimitabilis pretij gemmis ornari, & omnibus delicijs instrui iussit: vt in

re in eo puer luxurians, paulatim in obliuionem
 rerum cælestium veniret. At Virtus flexis genibus si-
 ne intermissione Christi numen precabatur, ne à
 diabolo in fraudem pelleretur. Interim dum hæc
 fuit, incredibilis quædam odoris fragrantia totum
 illud cubiculum impleuit: adeò vt parens totaque
 familia accurrerent: & studiosè tanti odoris cau-
 sam explorare vellent. Sed cum Hylas introspec-
 ere vellet, ecce miser veròq; lumine orbatum. Erant
 cum Vito angeli Dei, quos ille impuro mentis
 intuitu, cum vellet contèplari, protinùs excæcatus
 est. Itaq; amissis luminibus miser, præ nimio dolo-
 re horrendè eiulari cœpit: prorsus vt ad eius cla-
 mores tota serè ciuitas cum ipso Præsidi cõsueret.
 Porro Valerianus vt vidit Hylam inter seruulorù
 manus luminibus orbatum, & ingèti stridore cla-
 uentem sollicitè perquisiuit, quinam id accidisset.
 Cui Hylas respondit, deos cum filio in cubiculo a-
 gere, radiatibus, instar stellarum, oculis, & aspectu
 lanè fulgureo, quorum splendorè intueri cum
 vellet, oculorum acie priuatum esse. Tum Valeria-
 nus collaudata deorum potentia, ad Iouis fanum
 eum deduxit: vbi multis precibus & votis diu fru-
 strà sudatum est: quò amissum lumen recuperaret.
 Sed cum acrioribus dolorù stimulis vrgeretur, do-
 num redijt & ad Viti pedes se abiecit. Tum Virtus:
 inquit, sanitatem cõsequi velis, necesse est vt re-
 nuntiato idolorù cultu, Christum verù cæli terræq;
 deum agnoscas. Ille doloris aculeo victus: Agno-
 scam, inquit, mi fili, tantùm sanitatè restitue. Cui Vi-
 tus: Hæc cõfessio nequaquam ex fide procedit. Ve-
 nitamè vt cognoscat omnis populus Christi Do-
 mini virtutem, eius potentia visum consequeris.
 Cuius dictis, manibus oculis patris admotis amissum
 lumen

Hhh 4

Hylas fit
cæcus.

Recipit la-
men Hylas
per filium.

lumen illi restituit. At ille qui iam erat dæmonis
vinculis miserè astrictus, nequaquam Christi gra-
tiam agnouit, sed beneficium à Deo sibi collatum
dæmoniorum virtuti impiè attribuit.

Modestus se
Vito adiun-
git.

Hanc tam immanem patris sui impietatem Vi-
tus cum execraretur, & pater interim animo vol-
peret, quibus potissimū supplicij filium suum ex-
carnificaret, fuit, angelo duce, ad locum quendam,
quem Alektorium vocant, deductus. Adiunxerat
se illi Modestus vir religione & pietate haud me-
diocri, qui Viti curam iam antè habuerat. Itaque
cum nauicula ad Silerum fluuiū appulsi essent, fess-
sa labore membra quieti tradiderunt. Ibi verò cum
se totos pietatis studio traderent & celestium re-
rum meditatione puritatem angelicam emularen-

Aquila eis
cibos adfert

tur, fuit illis aquilæ ministerio eibus porrectus, ta-
tusque ab hominibus eò quotidie cõsuetibus ho-
nor exhibitus, vt dæmonia, quæ ex obsessis corpori-
bus fugabantur, eorum virtutes longè lateq; dimul-
garent. Peruenit tandem fama eius ad Diocletia-
num, cuius filius ab impuro spiritu miserrimè ex-
agitabatur. Nec mora, Imperator, si quâ forè per
Vitam filio suo opem adhibere posset, per milites
suos eum adduci iussit. Adductus cum Modesto Vi-
tus, Diocletiani filium nõ sine multorum strage in-
fidelium qui impias in Christi numen voces iactabant,
à dæmone liberauit. Imperator & pueri virtute, &
formæ eius elegantia raptus, blandè comiterq; hor-
tari eum coepit, vt dijs sacrificaret, seq; ab omni sup-
pliciorum ignominia vindicaret, & opibus ac hono-
ribus circumfluens inter regni sui primates ostenda-
ret. Ad quæ Vitus: Ego verò, inquit, & regnū & di-
uitias & honores stolici facio: totusq; ex vno Chri-
sto Iesu Deo meo dependeo, qui stola immortalita-
tis me induet.

Accitur S.
Vitus à Di-
ocletiano.

Blanditur ei
tyrannus.

torquerentur, V
parentur, V
mine tu
Stati inq
rum coru
sufam tu
cum ruin
verò mar
mitatu ad
Diocle-

Diocletianus hoc pueri responsum vehementer admirans, iussit eum vnà cum Modesto ferro octoginta pondo oneratum, teterrimo carcere concludi. Includi ac omni solatio destituti, votis precibusque, Christi opem implorârunt: & ecce repente ingenti terræmotu carceris fundamenta quassata sunt, & ferrea vincula, instar cineris, dissipata, & voces angelorum cum suauis melodia audita, aliâque multa, quibus exterriti carceris custodes, paucis diebus cuncta Imperatori nunciarunt. At ille furor percitus, iussit Vitum in clibanum plumbo, resina & pice fermentem conijci. Mox autem adfuit Angelus Domini, qui excussa ignis flamma, puerum plânè illæsum & niueo candore nitentem eduxit.

Imperator ea re in furorem ac rabiem versus, ferocissimo eum leoni obiecit: què Vitus, edito Crucis signo, ita domauit, vt prouolutus ad pedes eius, plantas illius lamberet. Tum Vitus: Nondum, inquit, ô impijssime, agnosces creator è tuum, quem bruta animalia venerantur? Eo miraculo mille ferè homines permoti Christi fidem amplexati sunt. Diocletianus verò furijs totus agitatus, beatum Vitum cum Modesto & Crescentia, quæ Viti prædicatione in Christum crediderat, in catastra atrociter torqueri iussit: adeo vt dissipatis ossibus viscera apparent. Cum autem tam atroci supplicio cruciarentur, Vitus ingenti voce exclamauit: Deus in nomine tuo saluos nos fac, & in virtute tua libera nos. Stetit inque terra motus exitit, & terribiles fulgurum coruscationes, & crebra tonitrua omnes in effusam fugam compulerunt: & stragem ingentem cum ruina idolorum in populo ediderunt. Sancti verò martyres è supplicijs erepti, fuère angelico comitatu ad Silerum flumen perducti, vbi paulò post

Mittitur eum Modesto in carcerem.

In Clibanum ardentem conijcitur S. Vitus.

In Clibanum ardentem conijcitur S. Vitus.

Signo crucis leonem domat.

Multi credunt.

Torquentur SS. martyres atrocissime.

Migrant ad caelum.

Hhh corporo-

corporeis soluti vinculis ad cælos migrarunt: & corpora eorum à fidelibus præciosis condita aromatibus honorificè in loco, qui Marianus dicitur, sepulta sunt.

De Viti translatione.

Porro anno Dominicæ Incarnationis 836. Indictione 14. Ludouici Imp. anno 23. VVarinus Abbas monasterij qui Corbeiensis, obtinuit à viro religioso Hildeuino Abbate monasterij S. Dionysij Parisiensis, beati pueri Viti Lucani sacratissimum corpus, (à temporibus enim Pipini regis Fræcorum vsq; ad illam diem, in eo loco, multis insigne miraculis, permanerat, postquam Folradus S. Dionysij Abbas, Roma in Franciam transtulit) illudq; magna cum celebritate ac honore Saxonie finibus inuexit, atq; idibus Iunij in Corbeiam nouam perueniens, spem salutemq; patriæ, totiusq; Saxonie specialem patronum, cum incredibili populorum gaudio, illic deposuit. Ab eo verò tempore, vt in Gestis Saxonis legitur, sub tanti defensione aduocati, res Saxonum ita crescere cœperunt, vt dilatata iam ipsa sua magnitudine laborent. Vnde non solum in Saxonie, sed in cunctis pæne Europæ finibus, eius nomini permultis constructis & consecratis templis, illius fidele patrociniû imploratur ab omnibus, quantique apud Deum sit, miraculis declaratur.

VITA S. LANDELINI ABBATIS CRISPINIENSIS, ex ea, quæ extat apud Surium, claruit anno Domini 660.

15. Iunij.

Landelinus claris Francorum natalibus in villa, quam Vallem vocant, ciuitate Cameracensi, Dagoberti inclyti regis temporibus ortus,

tus, Autberto antistiti, qui eum de sacro fonte susceperat, literis & pietate imbuendus traditus est. Cumque & insita naturæ bonitate, & optima præceptoris educatione, non mediocres in omni virtute progressus faceret, prorsus, ut relictis mundi vanitatibus, se totum Deo consecrare proponeret; quidam eius cognati venenatis sermonibus eum ab amore rerum cælestium planè abduxerunt; falsisque promissis eò impietatis optimæ indolis iuuenem impulerunt, ut relicto clanculum Autberto, nefandis se totum sceleribus traderet, ac tandem cædibus ac rapinis, prædonum instar, se tuamq; familia turpissimè inquinaret. Et ut liberius per omnia flagitiorum & cædium genera vagari posset, mutato nomine Maurosum se appellari voluit, scilicet ne nomen quandoque proderet eum, qui se in perditionis latebris totum abdiderat.

Autbertus
Cameracen
sis Episco
pus.

Landelinus
seductus vi
uit flagitio
se.

Maurosum
se vocat.

Interea Autbertus Pontifex, quanquam incredibile in cæcore affectus planè contabesceret, non tamen salutis eius spem prænitè abijciebat: sed precibus varijsq; corporis afflictionibus, die nocteque diuinum numen fatigabat, ut errantem ouiculam tandem aliquando in viam reduceret. Nec desepxit Deus preces supplicantis. Cùm enim nocte quadam, insigni flagitio, diuitis cuiusdam domum cum socijs diripere statuisset, & quidam ex eius complicibus e vita excederet, Landelinus morte eius vehementer afflictus, membra sopori dedit: viditq; miserè illius animam (dictu mirabile) in Tartarum abduci. Cumque non sine ingenti tremore id adspiceret, adstitit ei Angelus Domini & voce terribili hoc modo Landelinum compellat: En præmia laboris tui Landeline: vide ut anima socij tui, ad inferorum æterna supplicia pertrahatur: simulque

confi.

Pervisum ab Angelo acriter admonetur, ut se corrigat.

conlydera, verum tibi prestabilis sic in barathrum astantis gehennae ira protrudi, an nobiscum potius gaudijs perfrui sempiternis. Missa igitur sacopora satanae, & amplectere Christi militiam. Excute iam iam a cernicibus tuis iugum diabolice servitutis, ut post brevis huius vitae curricula, possis aeternam regnare cum Christo. His alijsque multis Landelinus non mediocriter terrefactus relictis omnibus pedes Cameracum festinat, & S. Auberti pedibus se aduoluens, pro admissis criminibus poenitentiae multam sibi irrogari orat. Ille vero pius pater, gaudens poenitentem suscipit, & quem diu a se profugum seuerat, laetabundus sanctae matri Ecclesiae restituit.

Redit ad sanctitatem & agit poenitentiam.

Itaque Landelinus, sathanico vulnere sanato, in monasterium se recepit, vbi corpus ieiunijs ac vigilijs macerans debitum de sceleribus suis supplicium sumpsit: ac tandem diuturna poenitentia excoctus caelestis militiae chlamydem se induit. Eo autem diuiniae gratiae munere affectus, ut peregrinationis etiam labore se affigeret, Romam ad praedicatorum Apostolorum limina, accepta antistitis benedictione, abiit: vbi persolutis votis precibusque, celeriter in Gallias redijt: ac Diaconatus officium, virtutis & sanctitatis opinione prestans, ab Auberto accepit. Praestitit vero illi Deus tantum animi ardorem, ut communi pietatis officio minime contentus, crebro lachrymarum imbre se perfunderet, nec vlla omnino seuerioris disciplinae studia praetermitteret.

Romae visitat limina Apostolorum.

Fit Diaconus.

Non multo post secundo Romam petijt, expetitque pro voto, quae illic facere constituerat, ad beatum Aubertum redijt, qui eum presbyterij honore insigniuit. Porro ad eum honoris gradum euectus,

Fit presbyter.

euectus
gentes
autem
set cor
duobus
iam du
adorat
sua red
Hayna
ariuul
bacus v
ca dom
um, in p
sacris p
ornatur
tur. Hi
quod sic
ecrande
nonalte
ait mune
centia, p
tant.
His ita
dum qu
cessit, v
urgulis
bruxit. S
labora
na circun
remedi
cipione G
stantibus
nomen
illante. I

euectus, tantum sanctitate excreuit, vt omnibus in-
 gentem sui admirationem commoueret. Volens
 autem sibi cumulare labores, licet iam defesso es-
 set corpore, tertio se Romano comisit itineri, cum
 duobus discipulis, Adelino & Domitiano, qui ei
 iamdudum in verbi Dei predicatone adhaeserant:
 adoratisque Apostolorum liminibus, foeliciter ad
 sua redijt: impetrataque a beato antistite facultate
 Haynauum locum Sabi fluuio adiacentem adijt, qui *Sabis vulgo*
 a riuulo in hunc ipsum fluuium decurrente, Lau- *Sambra.*
 bacus vocatus, atque illic sibi & discipulis monasti-
 ca domicilia construxit. Aliud quoque monasteri- *Construit*
 um, in pago quem Alnam dicunt, edificauit, quod *monasteria*
 factis principis Apostolorum pignoribus egregie
 ornatum, praclaris eiusdem virtutibus communi-
 tur. His addidit tertium in in pago Templutensi,
 quod sicut & superiora principi Apostolorum con-
 ferendum curauit. Et haec quidem duo postrema
 monasteria egregie ditauit. Laubias vero regijs au- *Laubiense*
 dit muneribus, quae regum liberalitate & munifi- *monasteri-*
 centia, passim per Francorum regna ei collata fue- *um.*
 rant.
 His ita gestis, diuino, vt credimus, instinctu ad
 illum quendam locum Hon fluuio vicinum con-
 cessit, vbi in sylua quadam Ambliagis, ex tirpatis
 virgultis, oratorium Virgini Mariae sacrum con-
 struxit. Sed cum locum illum extrema aequae penu-
 ria laborantem fratribus inutilem cerneret, & om-
 nia circumquaque loca perlustrans, frustra huic ma-
 gnum remedium quaereret, fuis ad Deum precibus, bis
 in oratione suo terram percussit, statimque fons cri-
 stianus aquis largiter manans erupit: quae res lo- *Fontem fons*
 quum nomen dedit, viro sancto illum Crispinium a p- *precibus*
 pellente. Interim & nominis & sanctitatis eius fa- *impetrat.*
 ctus, *Crispianum.*
 m4

fama vbiq̄ue diuulgata S. Martinus Papa prædicandi minus ei iniunxit, quò ad eò nauiter impleuit, vt magnus quotidie, ex diuersis partibus, ad eum concursus fieret. At ille cùm cerneret populi frequentiam diuinæ lucis radios multum impedire, quò minus mentis eius domicilium penetrarent, haud ita procul ab eo loco recedens, solitariū sibi habitaculum delegit. In loco autem vbi fons Crispini in flumen influit templum principi Apollolorum sacrum condidit. Ibi verò non multò post leni febricula correptus fratres aduocauit, & in cinere ac cilicio iacens, astantibus, quos vnde qua que ad Christum adduxerat charissimis filijs, animam bonorum operum floribus redimitam, Christo reddidit. Discipuli venerabile corpus multis cum lachrymis, quas desiderium eius prouocabat, eodem in monasterio honorifice condiderunt: vbi eius meritis & intercessionē multis ac stupendis miraculis clarum requiescit.

VITA S. ABRAHAE ABBATIS EX EA
 quæ est per Gregorium Turonensem Episcopum Clarum
 vult circa annum Domini 460.

15. Iunij.
 Abrahæ patria.

Mittitur in
 carcerem a
 paganis.

Abrahim super Euphratis fluij littus exortus, à puero pietatis operibus mirifice editus, adulta iam ætate Aegypti solitudines visitare constituit. Eò autem cùm tenderet, a paganis comprehensus & multis, pro Christo, verberibus affectus, in vincula missus fuit in quibus annis admodum quinque, exultans, tandem ab Angelo libertati restitutus est. Inde Occidentalem pagam, religionis ergò, lustrare volens, Artuernòs ad-

uenit ubi ad Basilicam S. Cyrilli monasterium col-
locavit. Erat autem tantæ virtutis, ut dæmones fu-
garet, cæcis visum, & alijs quibusvis morbis op-
pressis, sanitatem restitueret. Cùm autem festiui-
tas supradictæ basilicæ aduenisset, iussit Præposi-
tum, populo qui solennitati intererat, cibum po-
tumque ministrare & vasa vino plena in atrio, ex
more, componere. Monachus ea re offensus: Quid,
inquit, vix nobis quatuor vini amphoræ super sunt
& unde quæso tantam populi multitudinem refi-
cerem? At ille: Aperite, inquit, mihi penum. Quo
aperto, ingressus est, & mox eleuatis cum insita pie-
tate ad cælum manibus, ac infusus fletu luminibus:
Domine Deus, inquit, ne deficiat, quæso de hoc va-
sculo vinum, donec cunctis ministretur in abun-
dantia. Quo dicto vinum ad eum redundauit, ut po-
pulo ex eo abundè promeretur, neque tamen vel
tantillum die altero minutum, inueniretur. Ex
hoc sancti viri virtus in populis declarata est. O-
bjit autem in ipso monasterio plenus dierum ac-
operum bonorum, ibidemque cùm honore sepul-
tus, requiescit: cuius laudes Sidonius tunc tempo-
ris antistes, eleganti Epitaphio prosecutus est. Ad
hunc autem beati Abrahamæ sepulchrum plerunque
frigoritici decubantes medicinæ cælestis præsidio
subleuantur.

Miraculis
claret.

Vinum præ-
cibus obti-
net.

MARTYRIVM SS. ET MAGNORVM
*Martyrum Quirici & Iulittæ, ex actis quæ Simeon
Metaphrastes fideliter conscripsit. Sumq; (teste Ba-
ronio) alia ab ijs quæ Gelasius Papa inter apocry-
pha numerat.*

Iulittæ